

Obsah

Předmluva	5
<i>Kapitola první</i>	
Význam výroby ovoce (M. Vávra)	7
Ovoce ze stanoviska výživy	7
Výživná a kalorická hodnota ovoce	8
Živiny v ovoci	9
Cukry	9
Organické kyseliny	11
Dusíkaté látky	11
Tuky	11
Třísloviny	11
Éterické oleje	11
Ovoce jako ochranná potravinu	12
Obsah vitamínů v ovoci	12
Minerální látky	16
Ovoce v jídelníčku	18
Ovocnictví ze stanoviska hospodářského, společenského a estetického	19
Význam hospodářský	19
Dřevo z ovocných stromů	20
Společenský význam ovocnictví	22
Ovocný strom jako spolutvůrce podnebí	23
<i>Kapitola druhá</i>	
Postavení československého ovocnictví v ovocnictví světovém (M. Vávra)	24
Rozvoj ovocnictví v ČSSR	24
Podíl československé výroby ovoce na světové produkci ovoce	28
Hodnocení výroby ovoce podle počtu obyvatel	32
Výroba ovoce v evropských a dalších státech	36
Svaz sovětských socialistických republik	36
Lidová republika bulharská	40
Lidová republika rumunská	43
Lidová republika maďarská	44
Lidová republika polská	44
Lidová republika albánská	45
NDR a NSR	45

Federativní lidová republika Jugoslávie	46
Švýcarsko	46
Rakousko	47
Itálie	47
Dánsko	47
Anglie	48
Holandsko	48
Belgie	49
Francie a ostatní státy	49
<i>Kapitola třetí</i>	
Život ovocné rostliny (M. Vávra)	52
Morfologická charakteristika ovocných rostlin	52
Vnitřní stavba ovocné rostliny (cytologie)	53
Pletiva ovocných rostlin (histologie)	56
Dělení buněk	59
Vnější stavba ovocné rostliny (organologie)	60
Soustava kořenová a její význam	60
Růst kořenů do délky	61
Epiblém	61
Přijímání živin z půdy	63
Kůra kořene	64
Střední válec kořene	64
Vznik postranních kořenů	65
Druhotné tloušťnutí kořenů	65
Význam kořenové soustavy	66
Mohutnost kořenové soustavy	67
Vliv hloubky kořenů na plodnost	68
Vztahy mezi rozvojem kořenové soustavy a nadzemní částí ovocného stromu	68
Růst kořenů u ovocných stromů	70
Vliv provzdušenosti půdy a vláhy na růst kořenů	70
Vliv teploty půdy na růst kořenů	72
Vztah mezi růstem kořenů a jakostí půdy	72
Vliv obdělávání půdy na rozvoj kořenové soustavy	74
Vliv hnojení na rozvoj kořenové soustavy	75
Metody výzkumu kořenové soustavy	76
Nadzemní soustava ovocných rostlin a její význam	78
Osa ovocných rostlin	79
Stavba osy ovocných dřevin	79
Funkce osy ovocných dřevin	83
Hnojení ran na osách ovocných stromů	85
Větve vyšších řádů — větévky	86
Plodné útvary	89
Pupeny a očka ovocných stromů	90
Listy	92
Fotosyntetická asimilace	95
Transpirace (vypařování)	97
Květy	98
Opylení	103
Oplození	103

Plody	106
Růst, vývoj a plodnost	107
Vztah mezi růstem, vývojem a plodností	108
Zásady správné agrotechniky podle fyziologie růstu, vývoje a plodnosti	111
<i>Kapitola čtvrtá</i>	
Ovocnářské množitelství (školkařství)	113
Třídění a charakteristika ovocných rostlin (<i>M. Vávra</i>)	113
Jabloň	113
Hrušeň	120
Kdouloň	123
Kdoulovec	125
Mišpule	125
Jeřáb	126
Slivoň	126
Třešeň a višeň	134
Meruňka	138
Broskvoň	141
Mandloň	143
Ořešák	145
Líska	149
Kaštanovník	151
Meruzalka — rybíz	152
Srstka — angrešt	154
Ostružiník a maliník	155
Jahodník	156
Réva vinná	157
Svída (dřín)	158
Morušovník	159
Aktinidie	159
Brusnice	160
Klikva	161
Ovocné rostliny subtropické a tropické	161
Úprava výroby a prodeje školkařských výpěstků	161
Vypěstování ovocných stromků a sazenic (<i>L. Večeřa</i>)	163
Semenné podnože a sazenice	163
Vyzrávání semen	163
Klíčivost semen	163
Technika stratifikace	164
Výsev semen	164
Kultivační práce v semeništi	165
Vegetativně množené podnože a sazenice	165
Množení řízky	165
Množení oddělky	166
Množení hřížením	167
Vegetativní podnože	167
Založení podnožové matečnice, pěstování podnoží	167
Úprava podnoží před školkováním	169
Vypěstování ovocných stromků ve školkách	170
Založení ovocné školky	170

Štěpování	171
Vypěstování stromku ve školce	173
Řez ve druhém roce po zaškolování	174
Řez ve třetím roce po zaškolování	175
Zlepšený způsob tvarování korun ve školce	176
Dobývání stromků a expedice	176
Vypěstování sazenic révy vinné (<i>M. Vávra</i>)	176
<i>Kapitola pátá</i>	
Prostředí ovocných rostlin (<i>M. Vávra</i>)	181
Požadavky ovocných rostlin na světlo	182
Požadavky ovocných rostlin na teplo	184
Požadavky ovocných rostlin na vzduch	193
Požadavky ovocných rostlin na vodu	195
Požadavky ovocných rostlin na půdu	200
Složení půdy	201
Vlastnosti půdy	204
Třídění půd	205
Požadavky jednotlivých druhů ovocných rostlin na stanoviště	207
Vyhledávání poloh pro ovocné rostliny a jejich umístování — rajonizace	209
<i>Kapitola šestá</i>	
Výsadba ovocných rostlin (<i>M. Vávra</i>)	214
Průzkum stanoviště pro výsadbu	214
Vypracování výsadbového plánu	216
Volba druhů	216
Volba odrůd	216
Cizosprašnost a intersterilita u jednotlivých ovocných druhů a odrůd	217
Směrné obvodní sortimenty ovocných druhů a odrůd	221
Jabloně	221
Hrušně	223
Třešně	223
Višně	226
Švestky a pološvestky	227
Renklody, mirabelky a slívy	228
Meruňky	228
Broskvoně	228
Ořešáky vlašské	228
Lísky	229
Rybízy	230
Angrešty	231
Maliníky	232
Ostružiníky	233
Jahodníky	233
Réva vinná	237
Tvar ovocných dřevin	238
Volba sponu a vzdálenosti	238
Směrnice pro zakládání ovocných sadů	239
Vlastní vypracování výsadbového plánu	240
Přípravné práce před výsadbou	241

Rozměření pozemku	244
Rozměřování podle šablon	244
Trojúhelníkový způsob	244
Vytyčování řad na kolmicích	244
Kůly	246
Zarážení kůly	247
Doba výsadby	247
Vlastní výsadba	247
 <i>Kapitola sedmá</i>	
Ošetřování ovocných rostlin na trvalém stanovišti	250
Pěstování koruny ovocného stromu (M. Vávra a V. Černík)	250
Řez ovocných dřevin	255
Věková období růstu a plodnosti	276
Přehled hlavních způsobů a druhů řezu	277
Hojení ran	280
Vypěstování korunky ve školce	280
Řez při výsadbě a řez výchovný	281
Udržovací řez	284
Zmlazovací řez	286
Přeštěpování ovocných stromů	290
Zahrádkářské tvary	291
Ošetřování kmene ovocného stromu (M. Vávra)	296
Zavlažování ovocných sadů (M. Vávra)	298
Využití zimní vláhy	298
Umělé závlahy	299
Závlahové soustavy	300
Význam zavlažování ovocných sadů	303
Doba závlahy	303
Zhodnocení dosavadních zkušeností	308
Zkušenosti z výzkumu závlah v Šlechtitelské stanici ovocnářské v Těchobuzicích (A. Dvořák)	308
Výživa ovocných rostlin (A. Vávra)	312
Způsoby hnojení ovocných rostlin	315
Zásobní hnojení před výsadbou	315
Hnojení polních sadů	316
Hnojení v zatravněných sadech	316
Hnojivé závlahy	317
Hnojení drobného ovoce	317
Hnojení révy vinné	317
Předletní hnojení	319
Stopové prvky	320
Některé výsledky z pokusů hnojení ovocných stromů v Těchobuzicích (A. Dvořák)	322
Dílčí výsledky pokusů s hnojením	322
Letní přihnojování N a P ₂ O ₅	322
Vyzkoušení poměru organického hnojení k minerálnímu	324
Výživa červeného rybízu (E. Skalská)	325
Hnojařské normy zahraniční	328
Soustavy ošetřování půdy v ovocných sadech (M. Vávra)	332
Způsoby obdělávání půdy	332

Trvalé zatravnění	333
Černý úhor	334
Černý úhor se zeleným hnojením	335
Zelené hnojení během celé vegetace	337
Dočasné zatravnění	337
Nastýlání (mulčování)	339
Pěstování podkultur v ovocných sadech	340
Vliv jednotlivých způsobů obdělávání půdy v ovocných sadech	341
Technika obdělávání půdy v ovocných sadech	342

Kapitola osmá

Pěstování drobného ovoce a révy vinné	347
Pěstování rybízu (B. Košák)	347
Pěstování angreštu (M. Vávra)	354
Pěstování maliníku (K. Jašík a M. Vávra)	354
Maliníky neodnožující — malinoostružiníky	356
Pěstování ostružiníku (K. Jašík a M. Vávra)	358
Pěstování jahodníku (F. Valenta)	359
Pěstování révy vinné (M. Vávra)	366
Výsadba vinice	366
Řez a podlom	367
Vysoké vedení	368
Pěstování při zdech	368
Ošetřování	369

Kapitola devátá

Choroby a škůdci (B. Starý)	370
Choroby	370
Fyziologické choroby	370
Virové choroby	371
Houbové choroby	372
Škůdci	378
Ochrana včel před účinkem postřikových a poprašovacích přípravků	388

Kapitola desátá

Výsledek ovocnaření — sklizeň (M. Vávra)	390
Sklizeň ovoce	390
Sklizňová zralost a doba sklizně	390
Sklizeň měkkého ovoce	390
Sklizeň tvrdého ovoce	391
Způsoby sklizně	393
Otázky vyrošení (vypocení) ovoce	394
Třídění ovoce	394
Připomínky ke třídění ovoce	395
Styk pěstitele s výkupnami	396
Balení ovoce	397
Doprava ovoce	398
Uskladnění ovoce	399

Kapitola jedenáctá

Ovocnářská ekonomika (Z. Simek — M. Vávra)	401
Ovocné sady jako investice	402
Organizace výrobních prostředků v ovocnářství	405
Potřeba práce v ovocnářství	408
Organizace sklizně	410
Doslov	413
Použitá literatura	415
Rejstřík jmenný	419
Rejstřík věcný	421

Obrázky zhotovili: V. Černík, M. Vávra, B. Starý, B. Košák, J. Luža (malíř D. Chatrný),
Z. Simek a A. Dvořák.